

هېواد کې د مالدارۍ کلنۍ اقتصادي ارزښت لس ميليارډه ډالره ده

دواړن شماره پخوانيږئ

هنگ، بدیل دیگر
کوکنار، رقیب
ارزشی زعفران

حاصلات چهارمغز
در کنر به ۲۸۰۰ تن
رسید

بدخشان و
محصولات
عمده

بایدهای
دهقانان و باغداران
در گریز از
کم آبی...

امسال ۳۷۰ هزار تن کچالو در بامیان تولید می شود

ریس اداره زراعت می گوید که ساخت ذخیره گاه های خرد و بزرگ کچالو نیز در تولید و افزایش این محصولات زراعتی کمک کرده است. عبدالوهاب محمدی گفت از پنج سال به این طرف، سه هزار و ۶۰۰ ذخیره گاه کچالو در بامیان ساخته شده است. او تاکید کرد که هریک از این ذخیره گاه ها به طور متوسط ظرفیت نگهداری حدود ۲۰ متریک تن کچالو را دارد.

د ننگرهار د کرنې د پراختيا په پار د نږدې لس ميليونه افغانو په ارزښت د پروژو هو کړه ليکونه لاسليک شول

کب دهقان

تلاش ها به ثمر نشست:

افزایش حاصلات، افزایش درآمد

در سال روان وزارت زراعت، آبیاری و مالداری برای باغداران، ۸۴۵ جریب باغ انگور را با سیستم چيله بندى ساخت. این باغ ها در ۱۶ ولایت ساخته شد. تاکستان های یاد شده به شیوه ی چيله ای ساخته شد. نصب چيله و باغداری با روش چيله بندى در کشور، نتیجه ی مثبت و ثمر بخشی در پی داشته است. باغ های چيله بندى شده، باعث افزایش ۳۰ درصدی حاصلات انگور می شوند.

همچنان به منظور پشتیبانی از ارزش تولید، وزارت زراعت در سال ۱۳۹۶ در ۱۷ ولایت، ۴۲۴ کشمش خانه ساخت. این کشمش خانه ها، هر کدام ظرفیت پروسس یک تا ۱۰ هزار تن انگور را به کشمش دارند. امسال هم بیش تر از ۴۰۰ کشمش خانه توسط وزارت زراعت و با کمک ۵۰ درصدی وزارت زراعت به باغداران ساخته شده است. هر یک از این کشمش خانه ها در یک دوره، ظرفیت بدل سازی ۱۰ متریک تن انگور را به کشمش دارد.

این کشمش خانه ها به صورت سب سایدی و به کمک ۵۰ درصدی وزارت زراعت به باغداران، درآمد باغ داران انگور افزایش یافته است. همین گونه ده ها هزار باغدار نیز توسط وزارت زراعت آموزش دیدند.

اما سوال اصلی این است که این همه تلاش های وزارت زراعت، چى پی آمدی داشت؟ واقعیت این است که این تلاش ها در سال گذشته به دلیل خشک سالی ها و کمبود بود، کم اثر ماند، اما امسال خبر های خوشی در راه بود که یکى یکى می رسد و نشر می شود. پس از افزایش حاصلات غله جات، انجیر، سیب، پسته، اینک یکى از این خبر ها افزایش حاصلات انگور در سال روان است.

وزارت زراعت و آبیاری و مالداری، می گوید که امسال به علت آب و هوای مناسب، حاصلات فرآورده های باغداری به ویژه انگور بیش تر شده است. اکبر رستمی، سخنگوی وزارت زراعت به طلوع نیوز گفته که بر بنیاد یافته های وزارت زراعت، امسال بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن انگور در کشور برداشت خواهد شد که به این اساس، حاصلات انگور افزایش ۳۰ درصدی را نشان می دهد.

به گفته ی آقای رستمی، «به گونه ی اوسط پیش بینی صورت گرفته است که حاصلات میوه های افغانستان مثل انگور، انار، سیب، زردآلود بین ۲۵ تا ۳۰ درصد افزایش یابد و میوه هایی که فصل آن تکمیل شده است عملاً فی صدی افزایش آن ها روشن شده است.» در حال حاضر، در ۱۶ ولایت، تاکستان های انگور وجود دارد.

همچنان بر بنیاد آمار های اداره ی ملی احصاییه و معلومات، پارسال بیش از ۲۰۰ هزار تن انگور افغانستان به بیرون از کشور صادر شده بود.

کار وزارت زراعت روی توسعه ی حاصلات زراعتی و باغداری، هم زمان با فراهم سازی زمینه های پروسس چون ساخت کشمش خانه ها، باعث رشد درآمد دهقانان و پایداری درآمدهای آنان می شود. وزارت زراعت به تلاش هایش برای ایجاد زیر بنا های تولیدی به باغداران ادامه می دهد تا دسترخوان باغداران و دهقانان در فرداها رنگین تر از امروزها باشد.

□

د کرنې، اوبولگولو او مالداری وزارت د ننگرهار ولایت د کامې، کوز کونړ او بهسودو ولسوالیو د کرنې د پراختیا په پار ددغو ولسوالیو له ۱۱ پرمختیایي شوراگانو سره د نږدې لس میلیونو افغانیو په ارزښت د شنوخنو، سربندونو او کانالونو جوړولو هوکړه لیکونه لاسلیک کړل.

په هغه غونډه کې، چې په همدې موخه د ننگرهار ولایت دمقام د

رسنیو په دفتر کې جوړه شوې وه د ننگرهار والي شاه محمود میاخیل، د ننگرهار د ولایتي شورا مرستیال عبید الله شینواری، د ولایتي شورا منشی حمیرا رفیع، د کرنې رییس انجنیر سمیع الله نصرت او د یادو ولسوالیو د پرمختیایي شوراگانو یوشمېر غړي کلون درلود.

په دې غونډه کې د ننگرهار والي شاه محمود میاخیل بزرگوانو سره دمرستې په پار د کرنې وزارت کرنې وستایل او زیاته یې کړه، چې بزرگوانو سره مرسته کول د کرنې په برخه کې ځان بساینې ته لار هواروي. هغه ددغو پروژو د پلي کېدا پر وړتیا او کیفیت ټینګار وکړ او زیاته یې کړه، چې شوراګانې او ولسي دې

په ټولو برخو کې له حکومت سره مرسته او همکاري وکړي.

د ښاغلي میاخیل په وینا د ننگرهار څلور واړه موسمونه د کرنې او مالداری په برخه کې د اوبو او هوا له پلوه چمتو دي او له همدې امله هڅه کوي چې د کرنې، مالداری او ښوالی برخه کې ډېر کار وکړي.

په ورته وخت کې د ننگرهار د کرنې اوبولگولو او مالداری رییس انجنیر سمیع الله نصرت وویل، یادې پروژې د اقلیمي بدلونونو له کبله د رامنځته کېدونکو ګواښونو د کموالي پروژې «CDRRP» له لورې پلي کیږي، چې په کې د یو میلیون او ۱۵۷ زره افغانیو په لګښت میرمنو لپاره لس شپې

خونې جوړیږي، ترڅو له دې لارې د برخمن شویو مېرمنو د کورنیو عواید ډېر او اقتصادي ودې ته یې زمینه برابره شي.

د ښاغلي نصرت په خبره په یادو پروژو کې د څلور میلیونو او ۳۱۲ زره افغانیو په ارزښت اووه لوي سوداګریزې شپې خونې جوړول هم شامل دي، چې هره یوه یې ۳۰۱ متر مربع ده او د ۲۱ تنو بزرګرو له لورې به ترې په موسمي حاصلاتو کې ګټه واخیستل شي. هغه زیاته کړه، چې ددغو پروژو په ډله کې د څلور میلیونو او ۴۸۷ زره افغانیو په لګښت د ۳ کانالونو او سربندونو جوړول هم شامل دي، چې په جوړیدو سره به یې ۵۵۰ کسانو ته په مستقیم ډول ګټه ورسیري او دوه زره جریبه ځمکې ته به په منظم ډول اوبه ورکړل شي. ددغو کانالونو رغول ددې ترڅنګ، چې د اوبو د ضایعاتو مخه نیسي د کانالونو تر پوښښ لاندې ځمکو د حاصلاتو د ډېر والي سبب هم کیږي.

باید وویل شي، چې ددغو پروژو د پلي کولو موخه د بزرګرانو ملاتړ او د دوی دعوایدو زیاتولو ترڅنګ د کرکېلي معیاري او میکانیزه کول دي.

پکتیا کې د نږدې یوولس میلیونو افغانیو په لګښت د اوبو دیوې زېرمې د جوړولو چارې پیل شوې

د پکتیا د کرنې رییس وایي، چې ددې زېرمې په جوړېدو سره به ددې سیمې یو زر او ۲۰۰ جریبه اضافه ځمکې به هم د خړوبولو تر پوښښ لاندې راشي. د اوبولگولو د یادې زېرمې په جوړولو کې یو شمېر ماهر او غیر ماهر و کسانو ته د کار د زمینه د برابرېدو ترڅنګ د اوبو د ضایعاتو مخه نیول کیږي، د موسمي وربستونو اوبه به زېرمه شي، د سپلاوونو او د خاورې د تخریب مخه به ونیول شي او همداراز ددې سیمې د ځمکو کرنیز حاصلات هم ۲۰ سلنه زیاتیږي، چې د بزرګرانو په اقتصادي وده کې به رغنده رول ولري.

پروژو څخه ده، چې د اوبو د مدیریت او د اوبو د ضایع کېدو د مخنیوي په برخه کې به رغنده رول ولري. د ښاغلي مومند په خبره دغه جوړېدونکي زېرمه ۲۲۸ متره اوږدوالي، ۱۲۲ متره سور او ۱۰ متره ژور والي لري، چې د ۱۹۵ زره متر مکعب اوبو د زېرمه کولو وړتیا لري.

د پکتیا ولایت مرکز گردیز اړوند مهلن سیمه کې د اوبو د یوې زېرمې د جوړولو د بنسټ ډبره کېښودل شوه. په هغه غونډه کې چې په همدې موخه جوړه شوې وه د پکتیا والي الحاج عبدالولي سېي، د سکټور رییس انجنیر بهایي جان یار، د کرنې رییس انجنیر محمدالدین مومند او ددې ولایت یو شمېر نور چارواکي او قومي مشران کلون درلود.

د پکتیا د کرنې رییس محمد الدین مومند وویل، چې ددې پروژې ټولیز لګښت لس میلیونو او ۷۹۵ زره او ۴۳ افغانی ده.

دغه پروژه په دې سیمه کې د کرنې، اوبولگولو او مالداری وزارت یو له بنسټیزو

هلمند کې د امو ننداریز بڼ جوړیږي

د هلمند د کرنې، اوبولگولو او مالداری ریاست چارواکي وایي، چې په دې ولایت کې د امو ونو د ترویج په پار هلې ځلې کوي او د امو ننداریز بڼ جوړولو په موخه یې ۳۰۰ نیالګي تر روزنې لاندې نیولي دي.

د هلمند د کرنې رییس زلمي الکو وایي، چې هلمند د کرنې او ښوالی لپاره مناسبه هوا، پرېمانه اوبه او ښه خاوره لري، نو په همدې اساس د کرنې اداره په پام کې لري، چې د امو ونو د تکثیر او ترویج په پار د امو ننداریز بڼ جوړ کړي. د ښاغلي الکو په خبره د هلمند د کرنې ریاست د انار باغ نیالګیو روزلو په قوربه کې دا مهال د امو ۳۰۰ نیالګي تر روزنې لاندې نیولي دي، چې ښه وده هم لري. د یادو ونو د نیالګیو ننداریز بڼ کې به بزرګرو ته عملي او نظري روزنې ورکول کیږي ترڅو نور ښوال او ځمکوال ترې زده کړي وکړي او وڅیږي چې راتلونکي کې د امو ښوونو ته پراختیا ورکړي.

به ۳۴۰ مالدار در هرات تخم علف و کود کیمیاوی توزیع شد

کیلوگرام کود کیمیاوی توزیع شده است.

این کمک ها در حالی توزیع می شود که ریاست زراعت ۱۷۰ جریب زمین را در ولسوالی های انجیل، گذره، کرخ، زنده جان، غوریان، رباط سنگی، پشتون زرغون و شیندند در قالب ۳۴ مکتب مزرعه دهقانی، برای برای کشت علف اختصاص داده و مالداران با کشت این زمین حیوانات خود را تغذیه می کنند.

به این مالداران در مجموع سه هزار و ۵۰ کیلوگرام تخم علف شامل رقصه، شبدر و جوترش و هم چنین ۵ هزار و ۱۰۰

ریاست زراعت، آبیاری و مالداری ولایت هرات، از توزیع تخم علف و کود کیمیاوی به ۳۴۰ تن از مالداران این ولایت خبر داده است.

به گفته این ریاست، این کمک از طریق برنامه حمایت از اولویت ملی دوم مربوط به وزارت زراعت، SNaPP، به منظور تأمین منابع غذایی و بهبود وضعیت تغذیه حیوانات به مالداران چند ولسوالی هرات توزیع شده است.

نعمت رضایی

هنگ

بدیل دیگر کو کنار، رقیب ارزشی زعفران

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري در سال ۱۳۹۶، یک میلیون ۴۴۹ هزار و ۱۷۵ کیلوگرام هنگ را به ارزش مجموعی ۱۰۰ میلیون و ۵۷۷ هزار و ۷۳۳ دالر و نیز در سال ۱۳۹۷ به مقدار یک میلیون و ۴۴۹ هزار و ۸۴۷ کیلوگرام هنگ را به ارزش مجموعی ۹۵ میلیون و ۶۷۹ هزار و ۱۰۸ دالر صادرات داشته است.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري برای رشد این نبات در کشور از چند سال این سو فعالیت های همه جانبه را روی دست گرفته است، به گونه ای که در این چند سال اخیر ۱۶ هزار جریب زمین را در ولایت های بدخشان، سمنگان، بغلان، هرات، بلخ، فراه، غور، فاریاب، بامیان و تخار هنگ کشت کرده است.

اکثر کارشناسان زراعتی بر این باور اند که هنگ می تواند بدیل خوب برای کشت کو کنار باشد و رقیب عالی برای زعفران کشور گردد. دهقانان کشور می توانند با کشت هنگ درآمد خوبی داشته باشند. به گونه ای که هر کیلو هنگ در بازار جهانی تقریباً ۶۶ دالر ارزش دارد. به گفته ی مسوولان در این وزارت، نظر به فعالیت هایی که امسال روی دست گرفته اند، توقع دارد در آخر سال جاری، دست آورد خوبی در این زمینه داشته باشند.

هنگ علاوه بر خاصیت دارویی، به خاطر داشتن برگ های کلان و دو متری و هم چنان ریشه های طویل سبب طراوت و سرسبزی محیط زیست نیز می گردد و در مناطق کوهستانی از وقوع سیلاب جلوگیری می کند.

در کارخانه های معتبر بین المللی از آن دارو ساخته شده است.

هنگ خواص درمانی فوق العاده ای دارد از این به عنوان مسکن درد دندان، درمان فشار خون، بیماری های قلبی، جلوگیری از بیماری های تنفسی و درمان قسمت گزیده شده بدن، توسط جانوران استفاده می شود. هنگ خاصیت ضد میکروب دارد، برای اختلالات عصبی نیز مفید است و گاهی هم برای درمان سنگ گرده توصیه می شود. از این نبات دواهای زیاد ساخته می شود، که متأسفانه به علت نبود صنعت تبدیل این گیاه به داروهای عصری، این گیاه طبی را وزارت زراعت، آبیاری و مالداري جمع آوری و به همکاری مسوولان در بخش تجارت به صورت مواد خام به کشورهای هندوستان، امارت متحده، پاکستان و آلمان صادر می کند.

کچالو ضرر برسانند.

درمان اختلالات عصبی در کودکان، درمان فشار خون، بیماری های قلبی و عروقی، جلوگیری از حمله های هیستری، رفع دندان دردی و جلوگیری از بیماری های تنفسی بخشی از خواص درمانی آنغوزه گفته شده است که به گونه ی قرص و شربت

هنگ، از گیاهان طبی و سنتی است که نام طبی این گیاه (Ferula assa-foetida) می باشد، هنگ گیاهی است با ریشه ی ضخیم و ساقه ی دو متری، این نبات بیش تر در مناطق کوهستانی کشور رشد می نماید. هنگ بوی تند و زننده دارد. شیرهی این نبات، به رنگ سفید مایل به زرد است.

این نبات را مردم در اطراف کشور به نام های «راف»، «کمال»، «آنغوزه» و ... می شناسند و آن را به شکل سنتی جمع آوری می نمایند. از ریشه آن برای میزان نمودن فشار و از شیل لی «شیره» آن برای درمان فشار، تنگی عروق استفاده می کند. حتا در بعضی مناطق کشور هم گاهی از هنگ به خاطر دور کردن آفات «کرم» از مزرعه های کچالوی شان، استفاده می کنند. قسمی که بوته ی هنگ را سر آبریزه زمین هایی که کچالو کشت می کنند، و به قول آن ها هنگ بوی زننده و هم چنان خاصیت ضد میکروب دارد کرم یا آفات نمی توانند به

باغ متراکم سیب، زنده گی ناز کمیر بدخشانی را رونق داد

درآمد کرده است، که به تناسب با کشت غله جات، هرگز قابل مقایسه نیست، زیرا چندین برابر افزایش را نشان می دهد.

او می گوید در اوایل زمینش را درخت سیب می شاند، هرگز توقع نداشت که به این اندازه ثمر دریافت کند و از حاصلاتش، پول هنگفتی به دست بیاورد، اما حالا که باغش به این اندازه ثمر داده است، زیاد خوش است. او افزایش در حاصلدهی باغش را ناشی از خدمات تخنیکی ارزنده و مفیدی می داند

حاصلدهی شروع کرده و در سال روان، از حاصل باغش، او نزدیک به ۲۲۰ هزار افغانی

ناز کمیر نام دارد و باشندی ولسوالی بهارک ولایت بدخشان است. پروژه ی ملی باغداری و مالداري وزارت زراعت، برای او چهار سال قبل یک جریب باغ سیب متراکم «HD» ساخت. ناز کمیر که زمینش را در گذشته گندم می کارید از حاصلات به دست آمده از آن، هرگز راضی نبود اما او حالا داستان کاملاً تازه از زنده گی خودش دارد.

ناز کمیر می گوید چهار سال قبل پروژه ی ملی باغداری و مالداري وزارت زراعت برای او یک جریب باغ متراکم سیب را در ولسوالی بهارک ولایت بدخشان ساخته و دو سال است که باغ وی به حاصلدهی آغاز کرده است. او می گوید دو سال است که باغش به

ناز کمیر می گوید چهار سال قبل پروژه ی ملی باغداری و مالداري

وزارت زراعت برای او یک جریب باغ متراکم سیب را ساخت.

او می گوید دو سال است که باغش به حاصلدهی شروع کرده و در

سال روان، از حاصل باغش، او نزدیک به ۲۲۰ هزار افغانی درآمد کرده

است، که به تناسب با کشت غله جات، هرگز قابل مقایسه نیست، زیرا

چندین برابر افزایش را نشان می دهد.

که از سوی وزارت زراعت برایش عرضه شده است.

ناز کمیر که دهقانی با پشت کار فوق العاده است، تمام راهنمایی های کارمندان تخنیکی پروژه ی ملی باغداری وزارت زراعت را به خوبترین شکل ممکن عملی می کند. او ضمن تمجید از فعالیت های پروژه ی ملی باغداری و مالداري وزارت زراعت، می گوید اگر راهنمای های این پروژه ی وزارت زراعت نمی بود، موفق به یادگیری باغداری عصری نمی شد.

بدخشان در شمال شرق کشور، از شمار ولایت هایی به حساب می آید که خدمات پروژه ی ملی باغداری و مالداري وزارت زراعت به دورترین مناطقش برای مردم نیازمند عرضه شده که نتیجه ی خیلی عالی نیز داده است.

هېواد کې د مالدارۍ کلنۍ اقتصادي ارزښت لس ميليارډه ډالره ده

دي.

لېنډۍ:

افغانستان اوس د لېنډۍ په برخه کې خپله څه باندې ۶۰ سلنه اړتيا په کور دننه پوره کوي. داسې چې د افغانستان په بېلا بېلو سيمو کې هغه کورنۍ چې څاروي لري لېنډۍ هم ځانته جوړوي او هم بازار ته يې وړاندې کوي او په يوشمېر دولتي او خصوصي فارمونو کې لېنډۍ توليد او بازار ته وړاندې کيږي.

لېنډۍ چې د افغانو کورنيو د اقتصاد يوه برخه جوړوي دې ته په کتو افغان حکومت هم په يو شمېر ولايتونو او سيمو کې د لېنډۍ د پروسس فابريکې، د لېنډۍ اتحاديې او د لېنډۍ د توليد په موخه فارمونه جوړ کړي دي.

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په دې هڅه کې ده، چې افغانستان د لېنډۍ له اړخه پر ځان بسيا کړي. د سوداگرۍ او صنايعو خونه هم په هېواد کې د لېنډۍ راتلونکې ښه ويني او وايي، اوس په نږدې ټول هېواد کې شاوخوا د لېنډۍ د توليد شپيته فابريکې شته او لويه برخه لېنډۍ په کور دننه توليديږي.

د مالدارو کورنيو، او فارم لرونکو د څارويو شيدې د لېنډۍ پروسس کارخې ته د پروسس لپاره وړل کيږي. چې شيد، مستې، تروې، کوچ، پټير، چکه او داسې نور توکي ترې جوړيږي او بيا بازار ته وړاندې کيږي. نو نه يواځې کورنيو ته په کورنو کې د گټې زمينه برابره ريږي، بلکې په کارخې کې هم لسگونه کسانو ته د کار زمينه برابريږي.

ولایتونو کې د خوراکي موادو «فودر بانک» جوړول هغه چارې دي، چې د مالدارۍ د پراختيا په موخه د کرنې وزارت د مالدارۍ او حیواني روغتیا عمومي ریاست له خوا ترسره شوي دي.

په هېواد کې د څارويو شمېر څه باندې ۳۰ میلیونه اټکل شوې، چې په هره ولسوالۍ کې ورته یو روغتیايي مرکز پرانیستل شوي او د وترنری د کارکوونکو له خوا یې درملنه کېږي. په وروستیو کلونو کې په هېواد کې د څارويو او چرگانو د روزنې زرگونه لوي او واړه فارمونه جوړ شوي، چې په زرگونه خلک په کې په کارونو بوخت او محصولات یې هم ډېر شوي

زما په گډون ډېرو مالدارانو ورڅخه گټه پورته کړه او عاید مو ښه شو په دغو تېرینگونو کې د غواگانو د ژمنې خوراکي توکو د چمتو کولو (یوریا تریټمنټ) لارې چارې په عملي بڼه را وښودل او توکي یې هم راکړل. غلام رحمن اوسمهال د درېوو زراعتي غواگانو او د دوو خوسکیو روزنه کوي، چې د ورځې ۱۹ لیټره شیدې بازار ته وړاندې کوي او د ورځې ۴۷۵ افغانۍ او په اوونۍ کې ۳۳۲۵ افغانۍ ترلاسه کوي.

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د مالدارۍ او حیواني روغتیا عمومي ریاست د مالدارۍ د ودې او پراختیا په موخه د څارويو د نسل د اصلاح په پار پراخ پروگرامونه پلي کړي، چې له دې ډلې په مرکز او هرات ولایت کې د سپرم د کنټرول د پروسس لابراتوار ایجادول، په مرکزي لابراتوار کې کنگل شوي سپرم تولیدول او همدارنگه پر دولتي او سکتوري ټکنیشنونو د بهرنۍ بڼه غواگانو سپرم وېشل هغه چارې دي، چې یاد ریاست یې د نسل د اصلاح په پار ترسره کړي دي.

د څارويو د خوراکي توکو کارخونې

د کرنې وزارت د مالدارۍ چوپړونو د ریاست په هلوځلو یاد ریاست توانېدلی ده، چې د هېواد په اتو ولایتونو کې د څارويو د خوراکي توکو ۲۵ بابه فابريکې جوړې کړي دغه فابريکې په ۲۴ ساعتونو کې د ۶۳۸ ټنه خوراکي توکو د تولید وړتیا لري، چې په کال کې ۲۳۳ زره او ۲۸۰ متریک ټنه کيږي او دهېواد بازارونو ته وړاندې کيږي.

په ورته وخت کې په مرکز کې د څارويو د خوراکي توکو د تجزيې او تحلیل په موخه لابراتوار جوړول، د خوراکي فورمولونو ترتیب او چمتو کول، مالدارانو او فارم لرونکو ته فني لارښوونې او مشورې ورکول، په یو شمېر

په افغانستان کې د کلیوالو سیمو کابو ۸۰ سلنه وگړي په کرنه او مالدارۍ بوخت دي او کرنه او مالدارۍ د دغو وگړو په معیشت کې خورا ارزښتمن رول لوبوي. که څه هم د تېرو لسیزو په جگړو کې د نورو سکتورونو تر څنګ د کرنې او مالدارۍ سکتور هم خورا ډېر زیانمن شو خو له څو کلونو راهیسې حکومت، ښکېلو اړخونو، بزگرانو او مالدارانو ډېرې هڅې کړې دي، چې د کرنې او مالدارۍ سکتور بیا را ژوندي کړي. افغان حکومت غواړي چې د کلیوالو سیمو د اقتصادي وضعیت ودې ته ډېره پاملرنه وکړي او دغه کار یې په خپل لومړیتوبونو کې نیولی دي. په افغانستان کې د کرنې او مالدارۍ د پرمختګ او د مالدارۍ او کرنیزو توکو د پروسس په برخه کې ډېر ټینګار کيږي ځکه چې دواړه برخې د هېواد په اقتصادي پرمختګ کې خورا مهم رول لوبوي.

په هېواد کې د کرنې ترڅنګ مالدارۍ هم اقتصادي ارزښت لري او یو شمېر کورنۍ په تېره کلیوالو کورنیو د خپلو کورنیو یوه اندازه لومړنۍ اقتصادي اړتیاوې د کورنیو حیواناتو په ځانګړي ډول له غواوو، وزو او مېږو څخه پوره کوي.

د کرنې وزارت د چارواکو په خبره په هېواد کې د مالدارۍ د محصولاتو د راکړې ورکړې کلنۍ ارزښت لس میلیارډه ډالرو ته رسیږي، د دوی په خبره د هېواد ۴۰ سلنه وگړي د مالدارۍ او د مالدارۍ د محصولاتو په برخه کې په دندو بوخت دي او خپل لګښتونه له همدې لارې پوره کوي.

د لوګر ولایت یو تن مالدار عصمت الله وايي، چې په کور کې څو غواوې ساتي او له خپلو غواوو د خپل کورنۍ د شیدو اړتیا پوره او اقتصادي سپما هم کوي هغه وايي: «غواګانې یوازې د دې لپاره کور کې ساتم، چې شیدې راکړي، د کورنۍ لپاره مویو څه اقتصادي سپما وشي او په ښار کې د سبو له رانیولو خلاص شو.»

په افغانستان کې مالدارۍ تر ډېره په دودیز سیستم پر مخ وړل کيږي خو د کرنې اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په دې هڅه کې ده، چې د مالدارانو د اقتصادي ودې او د مالدارۍ د پراختیا په موخه دودیز سیستم پرمختللې سیستم ته واړوي او په همدې موخه یې ګڼ شمېر مالدارانو ته روزنه هم ور کړې ده. د ننگرهار ولایت اوسیدونکی غلام رحمن یو له دغو مالدارانو څخه دی. هغه وايي: «ما د اقتصادي ستونزو د لرې کولو په موخه مالدارۍ غوره کړه خو د مالدارۍ سره د نه بلدتیا او نامسلکیتوب له امله مې و نه شو کولی له خپلې مالدارۍ کافي عاید ترلاسه کړم. خو کله چې د کرنې او مالدارۍ وزارت له خوا مې د مالدارۍ تېرینگونه تر لاسه کړل

امسال بادام دایکندی ۴۰ درصد افزایش یافته است

این ریاست، قبلاً سالانه بین ۱۵ تا ۲۰ هزار متریک تن بادام در دایکندی تولید می‌شد اما امسال این رقم به ۲۵هزار متریک تن خواهد رسید.

ریاست زراعت دایکندی در حالی افزایش چشم‌گیر محصولات بادام این ولایت خبر می‌دهد که سال گذشته به دلیل خشک‌سالی شدید در کشور، به باغداری ضربه‌ی شدید وارد شد و میزان حاصلات باغداری در دایکندی به نصف کاهش یافت. این ریاست تأکید دارد که در گذشته، موقع گل بادام سرمای شدید و ژاله نیز باغ‌ها را خساره‌مند می‌ساخت، اما امسال این دو مشکل در موقع گل بادام وجود نداشته است. ولایت دایکندی برای باغداری آب و هوای مناسب دارد و تمام درختان میوه در این ولایت به خوبی رشد می‌کند.

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت دایکندی، از افزایش چهل درصدی بادام این ولایت خبر داده است.

این ریاست می‌گوید که ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که در سال جاری در نتیجه بارندگی‌های به موقع، حاصلات بادام در دایکندی، در مقایسه با سال‌های قبل حدود ۴۰ درصد افزایش یافته و به ۲۵هزار متریک تن خواهد رسید. در پهلوی آب کافی، کنترول افات و امراض، توزیع نهال‌های اصلاح شده و ایجاد باغ‌های معیاری از جانب وزارت زراعت نیز در افزایش حاصلات بادام کمک کرده است.

ریاست زراعت دایکندی می‌افزاید که بادام از محصولات عمده و مازاد این ولایت است و اکثریت زمین‌های زراعتی دایکندی تحت پوشش درختان بادام قرار دارد. به گفته‌ی

حاصلات چهارمغز در کنر به ۲۸۰۰ تن رسید

حشمت الله حبیبی

مسوولان ریاست زراعت، آبیاری و مالرداری ولایت کنر می‌گویند که حاصلات چهارمغز کنر، سالانه ۲۲۰ میلیون افغانی ارزش دارد و به همین میزان فروخته می‌شود. بر علاوه از چوب چهارمغز در سوخت و نیز ساخت وسایل زینتی و وسایل خانه نیز استفاده می‌شود.

چهارمغز ولایت کنر، از شهرت خاصی برخوردار است. در این ولایت ساحه باغداری چهارمغز، به ۲۳۴ هکتار زمین می‌رسد. چهارمغز یکی از میوه‌های با ارزش و مهم افغانستان است، که در ولایت کنر و بدخشان حاصلات بیش‌تری دارد.

لوگر کی دځه باندي ۷۰ ميليونه افغانیوپه لگښت د اوبو لگولو د اتو پروژو چارې روانې دي

د دغو شبکو د رغولو ټوليز لگښت ۷۰ ميليونه او ۲۲۰ زره او ۴۳۲ افغانی ده، چې د کرنې وزارت د پراختيايي بودیجې له خوا تمویلېږي. ددغو اتو پروژو له ډلې شپږ يې د کرنې وزارت په کرونده کې د اوبو د تنظيم پروژې او دوه نور يې ددې وزارت د خلکو په کلون دکرنې او مالدارۍ برنامې له خوا پلي کېږي.

د دغو شبکو رغول ددې ترڅنگ، چې د اوبو د ضايعاتو مخه نيسي د شبکو تر پوښښ لاندې ځمکو د حاصلاتو د ډېر والي لامل هم کېږي.

حاصلات چهارمغز که یکی از میوه‌های خشک مهم تولیدی در ولایت کنر است، افزایش یافته است. مسوولان ریاست زراعت، آبیاری و مالرداری ولایت کنر می‌گویند: «حاصلات چهارمغز در سال روان، افزایش داشته است و رشد آن هشت درصدی را نشان می‌دهد.»

با تلاش و تشویق باغداران و غرس نهال چهارمغز از لحاظ کمیت و کیفیت در این ولایت، حاصلات چهارمغز از دو هزار و ۵۰۰ تن به دو هزار و ۸۰۰ تن رسیده است که در سال روان، ۳۰۰ تن افزایش دارد. هر کیلو چهارمغز در بدل ۸۸ افغانی در بازار خرید و فروش می‌شود.

- ۴- حمایت دولت از متشیتان خصوصی برای سرمایه‌گذاری در بدخشان
- ۵- منابع بشری ارزان در سطح ولسوالی‌ها
- ۶- امنیت و حمایت مردم از پروژه‌های انکشافی
- ۷- بستر مناسب برای انکشاف باغداری
- ۸- موجودیت انواع مختلف حیوانات اهلی و وحشی

اولویت‌های عمده سکتور در سطح ولایات

- ۱- انکشاف اقتصاد خانواده‌ها در بخش زراعت و مالرداری
- ۲- حمایت از توسعه مالرداری
- ۳- تنظیم منابع طبیعی و حفاظت از حیات وحش
- ۴- آبیاری و مدیریت همه‌جانبه آب
- ۵- انکشاف سکتور خصوصی
- ۶- انکشاف باغداری و صنعت قوریه‌داری
- ۷- مدیریت تنظیم مزرعه
- ۸- اعمار واحدهای ترویجی در ولسوالی‌ها
- ۹- ترویج تکنولوژی‌های جدید در بخش زراعت و مالرداری در سطح ولایت

دریای آمو، کوکچه، جهیل شیوه، جهیل توپ‌خانه، پارک ملی واخان و قله‌های پامیر به بدخشان، شهرت جهانی بخشیده است. پیداوار زراعتی و باغداری این ولایت شامل گندم، جو، جواری، نسک، کنجد، نخود، لوبیا، باقلی، شرشم، زغر، باقلی، سیب، انگور، ناک، انار، توت، چهارمغز، بادام، شفتالو، زردآلو، آلبالو، خربزه و زیره است.

حیات وحش

حیات وحش از ارزش‌مندترین داشته‌های طبیعی هر کشور است. ولایت بدخشان از منظر حیات وحش شهرت ملی و جهانی دارد. دهلیز واخان از دامنه‌های کوه‌های پامیر بوده که حیوانات کم‌نظیر زیست می‌کند، پارک ملی واخان از مشهورترین ارزش‌های ملی بوده که سالانه صدها نفر از کشورهای دیگر به تماشای این پارک می‌آیند.

مالرداری

شماره نوعیت حیوان تعداد شیر گوشت سالانه

۱. گاو ۳۵۳۴۸۶ ۲۸۲۱۳ تن ۷۰۰ تن
۲. گوسفند ۷۲۰۹۱۵ ۱۵۰۰ تن
۳. بز ۷۵۶۰۸۶ ۱۰۰۰ تن
۴. غرگاو ۸۵۰۰ ۱۵ تن
۵. شتر ۱۲۵
۶. اسب ۱۹۵۵۱
۷. مرغ ۴۶۰۰۰۰ ۱۲ تن
۸. ماهی ۳۰۰۰
۹. زنبور عسل ۹۸۵۰ صندوق
۱۰. پیله‌وری ۲۸۰ جعبه ۱۵۰۰ کیلو غوزه

فرصت‌های موجود جهت رشد و انکشاف سکتور زراعت

- ۱- موجودیت مؤسسات همکار و تمویل‌کننده‌گان در بخش زراعت در بدخشان
- ۲- موجودیت منابع سرشار آب زراعتی
- ۳- موجودیت جنگل‌های مثمر و غیر مثمر، چراگاه‌ها و پارک ملی

بدخشان از قدیمی‌ترین گهواره‌های تمدن بشری آریایی باستان است. بدخشان سرزمین زیبای تاریخی و کوهستانی است که دارای ۴۷ هزار و ۴۰۳ کیلومتر مربع مساحت است. داشتن دریای خروشان، کوه‌های زیبا و سرسبز، حیوانات ناب، معادنی چون لاجورد، طلا، زمرد، یاقوت، مس و المونیم، ارزش آن را چند برابر ساخته است. دریای آمو، کوکچه، جهیل شیوه، جهیل توپ‌خانه، پارک ملی واخان و قله‌های پامیر به بدخشان، شهرت جهانی بخشیده است. پیداوار زراعتی و باغداری این ولایت شامل گندم، جو، جواری، نسک، کنجد، نخود، لوبیا، باقلی، شرشم، زغر، باقلی، سیب، انگور، ناک، انار، توت، چهارمغز، بادام، شفتالو، زردآلو، آلبالو، خربزه و زیره است.

زمین‌های آبی بدخشان به بیش از شش هزار و ۷۲۵ کیلومتر مربع و زمین‌های للمی این ولایت به ۲۰ هزار و ۱۷۶ کیلو متر مربع می‌رسد.

جنگل‌های بدخشان

بدخشان دارای ۷۰ هزار هکتار جنگل، شامل جنگل‌های پسته، بادام، چهارمغز و اشجار غیر مثمر چون ارچه، ارغوان، ایرغی و گز است. این جنگل‌ها اهمیت اقتصادی فراوانی به بدخشان بخشیده است.

نباتات طبی

نباتات طبی یا گیاهان دارویی از جمله اقلام مهم صادراتی این ولایت است. شیرین‌بویه، هنگ، زیره، چیره، زرسرک، چیکار، سمارق، کیشه، آلیمان، بوگن، پودینه، ابری، بوی‌مادران، کاسنی، چای کوهی، تاجگل، ایل‌رنگ، چگری و ده‌ها نوع دیگر از شمار گیاهان دارویی و ارزشمند این ولایت‌اند.

چراگاه

چراگاه‌های دشت‌ایش در ولسوالی درواز، شیوه در ولسوالی ارغنج‌خواه و قمستی از شغنان مهم‌ترین چراگاه‌های این ولایت می‌باشد.

الف تا یا زعفران

نگهداری گل زعفران در انبارهای
کنترل اتمسفر

محمد هاشم اسلمی، مشاور ارشد
انکشاف زعفران در وزارت زراعت
● قسمت بیستم

مهرداد احمدی

امسال ۳۷۰ هزار تن کچالو در بامیان تولید می شود

با نزدیک شدن فصل برداشت محصولات کچالو در ولایت بامیان، مسوولان محلی این ولایت می گویند ارزیابی ها نشان می دهد که امسال قرار است ۳۷۰ هزار متریک تن کچالو از بامیان برداشته شود. به گفته ی این مسوولان، پیش از این سالانه حدود ۳۵۰ هزار متریک تن کچالو از بامیان به دست می آمد. کچالو در اکثر مناطق مربوط به مرکز و ولسوالی های یکاولنگ و شیر، مراکز عمده ی تولید کچالو در بامیان به شمار می روند.

بامیان که از جمله ولایات کم تر زراعتی است، کشت و تولید کچالو طی سال های اخیر در آن رونق زیادی یافته و بیش تر دهقانان آن به کشت و تولید کچالو روی آورده اند.

عبدلوهاب محمدی رییس اداره زراعت، آبیاری و مالداري ولایت بامیان، می گوید که سالانه حدود هفده تا هجده هزار هکتار زمین در سراسر ولایت بامیان تحت کشت کچالو قرار می گیرد. وی گفت: «پارسال هم ساحه تحت کشت به همین منوال (۱۷ تا ۱۸ هزار هکتار زمین) بود، اما متاسفانه به دلیل خشک سالی و کم آبی حاصل اندکی پایین آمد؛ مخصوصا در فصل آخر سال برخی جاها را خشک سالی آسیب زد. ولی امسال الحمدالله آب فراوان است، بارنده گی خوب بوده و همچنان برنامه های حمایتی زراعتی وزارت زراعت تطبیق شده و امسال حاصل خیزی بالاست. هرچند فصل برداشت حاصلات ختم نشده، اما ما متوقع هستیم تا ۳۷۰ هزار متریک تن حاصل کچالوی بامیان را برداشت کنیم.»

در ولایت بامیان، نزدیک به ۵۰ هزار دهقان مصروف کشت و تولید کچالو هستند. بامیان از عمده ترین تولیدکننده ی کچالو در افغانستان است. آن طوری که عبدالوهاب محمدی می گوید، افغانستان سالانه نزدیک به یک میلیون و ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار متریک تن کچالو مصرف دارد که نزدیک به ۶۰۰ هزار متریک تن آن در داخل کشور تولید می شود. سهم ۳۳ ولایت دیگر در تولید کچالوی مورد نیاز افغانستان، حدود ۲۵۰ هزار متریک تن در سال است، اما ولایت بامیان، به تنهایی بیشتر از کل سهم ۳۳ ولایت دیگر، در سال کچالو تولید می کند. رییس اداره زراعت بامیان می گوید هر گاه کارهای بهتری صورت گیرد، بامیان می تواند سالانه ۵۰۰

هزار متریک تن کچالو تولید کند.

رییس اداره زراعت، آبیاری و مالداري ولایت بامیان گفت که نزدیک به ۹۰ درصد کچالوی بامیان به ولایات دیگر صادر می شود. به گفته ی او، عمده ترین مرکز فروش کچالوی بامیان، مارکیت های کابل، ولایات شمالی و شرقی و همچنین مرکز کشور است.

پیشینه ی کشت کچالو در بامیان

کشت و تولید کچالو در ولایت بامیان، تاریخ نزدیک به پنجاه ساله دارد. قبل از آن، گندم و باقلی از کشتزارهای اصلی ولایت بامیان به شمار می رفت.

کشت و تولید کچالو در بامیان، پس از پنجاه سال رونق بیشتری گرفت و با ایجاد ذخیره گاه های خرد و بزرگ توسط دولت در بامیان و همچنین پی بردن به فواید اقتصادی آن، میزان علاقمندی دهقانان به کشت کچالو بیشتر شد.

عبدلوهاب محمدی می گوید که وزارت زراعت در ترویج کشت و تولید کچالو در بامیان نقش عمده داشته و سال ها قبل برای نخستین بار یک فارم تحقیقاتی به نام «لب دریا» به منظور انجام تحقیقات بالای انواع کچالو در بامیان ساخت. به گفته ی او، آن نژادها (ورایتی ها) که با آب و هوای بامیان توافق داشت، به دهقانان

معرفی می شد. آقای محمدی تاکید کرد که همین روش هنوز هم ادامه دارد و اکنون نیز روی ۳۶ نوع جدید کچالو در فارم تحقیقاتی «ملا غلام» کار می شود. رییس زراعت، آبیاری و مالداري بامیان گفت: «در بامیان در دسترس دهقانان ۱۴ نوع نژاد کچالو هست که کشت می شود. در فارم تحقیقاتی ملاغلام بالای ۳۶ نژاد کچالو کار می کنیم و تحقیقات انجام می دهیم که یک سال یا دو سال بعد، یک نژاد برتر که حاصل دهی خوب تر و با محیط توافق داشته باشد، به دهقانان معرفی و تکثیر می کنیم.»

رییس اداره زراعت می گوید که ساخت ذخیره گاه های خرد و بزرگ کچالو نیز در تولید و افزایش این محصولات زراعتی کمک کرده است. عبدالوهاب محمدی گفت از پنج سال به این طرف، سه هزار و ۶۰۰ ذخیره گاه کچالو در بامیان ساخته شده است. او تاکید کرد که هریک از این ذخیره گاه ها به طور متوسط ظرفیت نگهداری حدود ۲۰ متریک تن کچالو را دارد. وی همچنین گفت که این ذخیره گاه ها ظرفیت نگهداری حدود ۲۰ درصد کچالوی بامیان را دارد و نیاز است برای ۸۰ درصد دیگر نیز ذخیره گاه ساخته شود.

زمینه ی صادرات بیش تر پنبه به پاکستان فراهم می شود

نصیراحمد درانی وزیر زراعت، آبیاری و

مالداري و اجمل احمدی وزیر صنعت و تجارت امروز در دفتر وزیر زراعت با زاهد نصرالله خان سفیر پاکستان در افغانستان ملاقات و روی صادرات پنبه ی افغانستان به آن کشور صحبت کردند. شرایط صادرات پنبه به پاکستان از موضوع صحبت در این ملاقات

بود. در این ملاقات فیصله شد که به منظور افزایش صادرات پنبه به پاکستان، یک هیات

تخنیکي از جانب پاکستان تعیین شود تا از جریان تولید، جمع آوری و نیز از چگونه گی جریان فعالیت فابریکه های بسته بندی پنبه دیدار کند و پس از آن، زمینه ی صادرات بیش تر پنبه ی افغانستان به پاکستان فراهم گردد. باید گفت که پاکستان بزرگ ترین بازار فروش پنبه ی افغانستان است.

نگهداری گل زعفران پس از چیدن و قبل از خشک کردن در شرایط نامناسب، منجر به افزایش آلوده گی میکروبی و کاهش کیفیت زعفران می شود. نتایج تحقیقات استفاده از اتمسفر کنترل شده برای نگهداری میوه ها و سبزی های تازه نشان داده است که این روش در افزایش عمر و کیفیت پس از برداشت محدوده وسیعی از میوه ها و سبزی های تازه مؤثر است. انبار با اتمسفر کنترل شده، زمانی که با کنترل درجه حرارت همراه باشد، مؤثر خواهد بود. بنا بر این مقادیر گاز و درجه حرارت در این فناوری از اهمیت زیادی برخوردار است. علت افزایش، استفاده ی تجارتي از این تکنولوژی در سال های اخیر، نگهداری میوه ها و سبزیجات تازه خارج از فصل و پاسخ به نیاز مشتریان برای انواع میوه ها و سبزی ها در طول سال است. علت دیگر استفاده از این فناوری، استفاده نکردن از مواد کیمیایی در مواد غذایی مورد مصرف است. برای انبار کنترل اتمسفر می توان از یک سردخانه با درجه حرارت ۵-۰ درجه سانتیگراد و امکان قرارگیری تعداد مورد نیاز سینی هر کدام به مساحت ۰.۵ متر مربع استفاده کرد. شکل گل های زعفران قرارداده شده در سینی های سردخانه کنترل اتمسفر

شرایط انبار کنترل اتمسفر

گل های زعفران در حرارت منفی دو تا منفی سه درجه سانتیگراد یخ می زنند. بنا بر این به منظور جلوگیری از یخ زده گی گل ها آن ها را در درجات بالاتر از نقطه یخ زده گی نگهداری می کنند. درجه حرارت انبارهای سرد برای نگهداری گل زعفران معمولا باید ۰.۵ تا ۴ درجه سانتیگراد باشد. حرارت ۰.۵ درجه سانتیگراد

مناسب تر است چون با کاهش درجه حرارت، شدت تنفس نیز کاهش می یابد که در نتیجه باعث افزایش هایدروکاربن می شود. جریان هوا باید به صورت آرام و مداوم در داخل انبار سرد ادامه یابد تا تمام قسمت های آن به طور یک نواخت خنک شود. گل هایی که بدون پوشش در معرض مستقیم جریان هوا قرار می گیرند سریعاً خشک می شوند. به منظور جلوگیری از تولید و افزایش گاز «اتیلن» در هوای انبار (سردخانه) باید از نگهداری میوه و سبزی در محل نگهداری گل ها خودداری کرد و همچنین گل های پژمرده شده که «اتیلن» تولید می کنند را از محیط سردخانه خارج و داخل سردخانه را نیز به طور متناوب شست. سینی ها (پتنوس ها) باید حداکثر تا ضخامت ۱۰ سانتی متر از گل زعفران، انباشته شوند. سینی های گل زعفران در داخل انبار به فاصله معینی باید چیده شوند تا حرارت ایجاد شده در اثر انجام عمل تنفس در گل ها باعث پژمرده گی گل ها نشود. گل های بریده شده دارای مقدار زیادی آب هستند و اگر بعد از برداشت در رطوبت پایین قرار بگیرند به آسانی رطوبتش را از دست داده و وزن آن ها کاهش می یابد. بهترین شرایط برای انبارداری گل زعفران رطوبت بالای محیط، درجه حرارت پایین و جریان ملایم هوا است. «اتیلن» ناشی از گل های بریده، اغلب یک مشکل در گیاهان زینتی است، غلظت های پایین اکسیجن و غلظت های بالای کاربن دای اکساید در ذخیره سازی، میزان تنفس و تولید «اتیلن» را کاهش می دهد. لذا کاهش اکسیجن تا پنج درصد و افزایش کاربن دای اکساید تا ۴۵ درصد، موجب حفظ کیفیت گل های زعفران می شود.

بایدهای دهقانان و باغداران در گریز از کم آبی و تغییرات اقلیمی

طاهره صمدی، فارغ التحصیل انستیتوت زراعت و وترنری کابل

است، پس بهتر است از خاک پوش عضوی استفاده کرد.

۶- جمع آوری و ذخیره آب باران برای مزارع و باغها

یکی از راهکارهای بسیار مناسب و مقرون به صرفه مدیریت مصرف آب، جمع آوری آب باران و آبهای روان سطحی و ذخیره آن‌ها است. به طور کلی روش‌های جمع آوری آب باران و آبهای روان را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد. دسته اول مبتنی بر تغییر و اصلاح زمین زراعی است و روش دوم مبتنی بر پوشاندن سطح خاک است. انتخاب روش مناسب به شرایط آب و هوایی و اقلیمی منطقه، ویژه گی‌های خاک، امکانات در دسترس و شرایط اقتصادی، بسته گی دارد اما به طور کلی روش‌های پوشاندن سطح زمین با افزودن مواد شیمیایی بیش تر برای استفاده در مقیاس کوچک مناسب است، زیرا معمولاً استفاده از آن‌ها در سطح وسیع سبب افزایش هزینه‌ها و مقرون به صرفه نبودن جمع آوری آب باران می‌شود.

۷- برنامه ریزی آبیاری

درست است که استفاده از تجهیزات آبیاری نوین مثل آبیاری قطره‌ای نقش مهمی در کاهش مصرف آب دارند، اما کاهش مصرف آب فقط مربوط به تجهیزات آبیاری نیست بلکه برنامه‌ی آبیاری به این معنا که هر چند وقت و هر بار برای چه مدت مزرعه را آبیاری کنیم، نیز نقش حیاتی در مدیریت مصرف آب دارد. اصلی ترین بخش برنامه ریزی آبیاری پایدارسازی رطوبت خاک است که معمولاً توسط «تانسیومتر» یا

کشن سنج صورت می‌پذیرد. از مهم ترین نتایج برنامه ریزی آبیاری، این است که دهقان را قادر می‌سازد که ضمن مدیریت آب در دسترس و کاهش مصرف آب، تنش آبی نبات را به حداقل رسانده و محصول دهی را حد اکثر کند.

برای دهقانان و باغداران افغانستان ضروری است تا راهکارهای صرفه جویی در مصرف آب را عملی کنند. این روش آنان را قادر می‌سازد تا در آینده بتوانند از خشک سالی، کم آبی، تغییرات اقلیمی و دیگر مضیقه‌ها، ضرر ببینند و به تولید و درآمدشان ادامه بدهند.

زراعت و باغداری‌ای که تنها وابسته به منابع طبیعی باشد و مدیریتی برای آب در محل مزرعه صورت نگیرد، نمی‌تواند به صورت پایدار تولید داشته باشد.

افغانستان که منبع تولیدی جز زراعت ندارد، باید دهقانان و باغدارانش، روش‌های صرفه جویی در مصرف آب را بیاموزند و نیز یاد بگیرند که چگونه بتوانند در سال‌ها و فصل‌های کم آبی و خشک سالی به تولیدشان بدون آسیب پذیری ادامه بدهند.

که بیش تر از دیگر میوه‌ها به صورت للمی کاشته می‌شوند و کشت للمی آن‌ها در جهان رو به گسترش است. در مناطق گرمسیر باغ‌های للمی انجیر می‌تواند ترویج شود و در اقلیم‌های سردسیر، کشت للمی انگور می‌شود رایج گردد. انگور موسی‌زی در شمال افغانستان از انگورهای است که در زمین‌های للمی کشت می‌شود. هم‌چنان در دهم‌سبز نیز شماری از باشندگان، به کشت للمی انگور روی آورده‌اند. طوری که آب برف‌باران در جویبار انگورها می‌ریزد و تا پایان سال انگور از آن تغذیه می‌کند.

مهم‌ترین ویژه گی انگور و انجیر و بادام این است که امکان بدل شدن به میوه‌ی خشک را دارند و اگر در فصل برداشت محصول قیمت فروش محصول تازه مناسب نبود، باغداران می‌توانند به خشک کردن آن‌ها و فروششان در زمان مناسب اقدام کنند.

۵- استفاده از مالچ

مالچ ((Mulch یا خاک‌پوش به پوششی گفته می‌شود که برای محافظت از خاک روی سطح آن گسترده می‌شود. این پوشش می‌تواند از مواد عضوی و نباتی چون کاه، خاک برگ و ریزه‌های چوب باشد یا از مواد مصنوعی مانند پلاستیک ساخته شده باشد. از مهم‌ترین مزایای این پوشش، این است که خاک و ریشه‌ی نبات را از تبخیر آب و فرسایش محافظت می‌کند.

در شرایط برابر خاک‌پوش عضوی بر مالچ مصنوعی برتری دارد و با توجه به مزایای بسیار آن در اولویت قرار می‌گیرد، زیرا مالچ‌های مصنوعی معایب گوناگونی دارند. کاهش تهویه و هوادهی خاک و ریشه و در نتیجه پوسیده گی ریشه، رشد نامند و قارچ‌های فوزاریومی، تجزیه ناپذیر بودن مواد مصنوعی پلاستیکی و تجمع آن در خاک مزرعه و کاهش بازدهی خاک در بلند مدت، از مشکلات خاک‌پوش مصنوعی

مصرف آب را به شدت کاهش می‌دهد. به عنوان مثال اگر هفت هزار هکتار سطح زیر کشت سبزی به هزار هکتار کشت زیر پوشش گلخانه‌ای بدل شود، به جای نیاز به ۹۷ میلیون متر مکعب آب، به ۱۹ میلیون متر مکعب در کشت گلخانه‌ای نیاز خواهد بود که این، به معنای صرفه جویی ۸۰ درصدی در مصرف آب است، در حالی که ضمناً در همین مثال در حالت کشت گلخانه‌ای، تولید محصول در حدود ۲۵ درصد افزایش می‌یابد.

به طور کلی زراعت گلخانه‌ای نقش بلندی در کاهش هزینه‌ها و بهبود کسب و کار دارد. شرط اساسی در این بخش این است که کشت باید به صورت فکر شده و مبتنی بر مطالعه اجرا شود.

۳- استفاده از تکنولوژی‌های نوین آبیاری

حتماً شما هم شنیده‌اید که استفاده از وسایل و روش‌های نوین آبیاری تحت فشار (آب‌پاشی) و در راس آن آبیاری قطره‌ای، نقش تعیین کننده‌ای در کاهش مصرف آب دارند. آبیاری تحت فشار (آب‌پاشی) بسته به موردی می‌تواند از ۴۰ تا ۷۰ درصد مصرف آب را کاهش دهد.

۴- کشت للمی و استفاده از نباتات مقاوم در برابر کم آبی

سازمان خوراکه و زراعت ملل متحد «FAO» یا همان سازمان خواربار و زراعتی ملل متحد طرح‌های گسترده‌ای برای توسعه‌ی کشت للمی در جهان دارد و یکی از مهم‌ترین راه‌های مبارزه با خشک سالی و کمبود مواد غذایی در جهان را کشت للمی می‌داند. این سازمان معتقد است در صورت آموزش صحیح دهقانان، بسیاری از نباتات را می‌توان به صورت للمی کشت کرد. در افغانستان نیز می‌شود که با در نظر داشت بحران آب، دهقانان به کشت للمی روی بیاورند. انجیر، انگور، بادام و زیتون درختانی هستند

واقعیت امر این است که جهان، رفته رفته گرم می‌شود. یخ‌ها آب می‌شوند و تشنه گی‌کره‌ی خاکی فراگیر می‌شود. در این میان، افغانستان از میان کشورهای است که بیش تر از تغییرات اقلیمی ضرر می‌کند، زیرا به بحر اتصال ندارد و تقریباً اقلیمی خشکی که در آن حاکم است، با تغییرات اقلیمی به مسیر خشک تر شدن می‌رود.

افزایش جمعیت و استفاده‌ی زیاد از آب‌های زیرزمینی، گرمای زیاد و آب شدن پیش از وقت برف‌ها و یخ‌ها در کوه‌هایی چون هندوکش باعث خشکی جویبارها و دریاها در آخرهای فصل می‌شود. این همه راه‌حلش چیست؟ حقیقت این است که ما در زراعت، باید ظرفیت‌هایی را تقویت کنیم که بتوانیم با آب کم، درآمد خوب داشته باشیم. دیگر آن زمان جویبار کامل را به سمت مزرعه رها می‌کردیم، باید گذشته باشد. چون تغییرات اقلیمی ما را مجبور می‌کند که خودمان را با آن سازگار بسازیم.

من در این نوشته، به خلاصه‌ای از چندین راه‌کار اصلی و موثر و نیز کاربردی برای کاهش مصرف آب زراعتی و باغداری می‌پردازم. به نظرم، با به کار بستن آن‌ها می‌توانید به میزان قابل توجهی در مصرف آب صرفه جویی کنید و با بحران کم آبی آماده‌ی مقابله شود و در مقابله، کامیاب شوید.

۱- شناخت زمین و کشت

اصلی ترین گام در مدیریت مصرف آب زراعتی این است که ببینیم در کجا چه چیزی پرورش دهیم. در این راستا سبزی جات و میوه‌هایی که آب بیش تر کار دارند را باید در مناطق پر آب کشت کنیم و طبعاً محصولات زراعتی که آب کمتری نیاز دارند، برای کاشت در مناطقی که پر آب نیستند، مناسب‌اند. من در بخش چهارم این نوشته با نباتاتی که در برابر کم آبی مقاوم‌اند، اشاره می‌کنم.

نکته‌ی بسیار مهم دیگر اولویت دهی به نباتات خزانی به منظور استفاده از بارنده گی‌های فصل خزان، زمستان و بهار سالانه است که می‌تواند نیاز به آب را کاهش بدهد و با استفاده از باران‌های نیمه‌ی دوم سال، بهره‌وری آب را افزایش بدهد و باعث دریافت حاصل بی مصرف آب شود.

به عنوان مثال سیر، نباتی است که می‌توانیم آن را به صورت خزانی نیز کشت کنیم و از بارنده گی‌های خزان و زمستان برای پرورش آن استفاده کنیم.

۲- کشت گلخانه‌ای

کشت گلخانه‌ای دو مزیت اساسی دارد، اول؛ موجب افزایش تولید محصول می‌شود و دوم؛

دهقان

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

@MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷

۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

نشانی برقی:

وبسایت:

فیس بوک:

تویتر:

شماره‌های تماس:

آدرس: جمال مینه، کارته سخی، کابل، افغانستان

به جز گزارش‌ها و سخن دهقان، مسوولیت متباقی مقاله‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

akbar_rostami10@yahoo.com - ۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

مدیر مسوول: حبیب بهزاد ۰۷۰۶۷۹۸۱۴۴ - ha.behzad@gmail.com

سر دبیر: نورالعین

ویراستاران: جمعه گل اشرفی و ظفر شاه رویی

مدیر خبر: گیتی محسنی

گزارشگران: شجاع الحق نوری، حشمت الله حبیبی، نعیم رضایی و شفیق الله نوری

برگه آرای: نذیر احمد دستگیرزاده

Asafoetida another Alternative to Poppy, Valuable Competitor of Saffron

By: Mohammad Naim Rezaee

Asafoetida, Hing, also called 'Ferula assa-foetida', is the dried latex (gum oleoresin) (Perumkayam) exuded from the rhizome or tap root of several species of Ferula. Perennial herbs grow 1 to 1.5 m (3.3 to 4.9 ft) tall. The species are mostly native to the mountains areas.

In the rural areas of the country, the species are mostly collected traditionally.

Asafoetida is generally used for flavoring curries, sauces, and pickles. Medicinally, it stimulates the intestinal and respiratory tracts and the nervous system. It is useful in asthma, whooping cough, and chronic bronchitis.

Asafoetida root is used to remove pest 'worm' from potato fields.

Hing is widely used in medicines because it is considered to have antibiotic properties. Using Hing slows down the growth of micro flora in the rectum that in turn can reduce the flatulence.

The root of Hing helps the patients fighting against influenza.

Hing is made in the form of tablets and syrups at internationally accredited factories.

Many medicines are made from this plant, but unfortunately due to the lack of conversion of the plant to modern drugs, the Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock (MAIL) collects the plants and in

cooperation with the commerce authorities export it as raw material to India, United Arab Emirates, Pakistan, and Germany.

The Ministry of Agriculture, Irrigation, and Livestock (MAIL) in 2017 (1396 Solar Year) exported 1,449,175 kilograms of Hing worth over 100 million USD. Likewise the Ministry of Agriculture exported 1,449,847 kilograms of Hing worth 95,479,108 USD in 2018 (1397 Solar Year).

The Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock (MAIL) has been undertaking extensive activities to grow the crop in the country for several years. In the last few years 8,000 acres of land in Badakhshan, Samangan, Baghlan, Herat, Balkh, Farah, Ghor, Faryab, Bamyān, and Takhar

were cultivated Hing.

Most agrarian experts believe that Asafoetida can be a good alternative to poppy cultivation and be a great competitor for saffron. The farmers of the country can make a good income by cultivating Hing. Each kilograms of Hing is worth 66 USD in international markets.

According to officials at the ministry, based on the activities they have undertaken this year, they expect to have good harvest by the end of this year.

Regardless of its medicinal properties, Hing can also help in greening of the environment, preventing flooding in mountainous areas because of its large and two-meter-long leaves and long roots.

Daikundi Almond Yields Increase by 40 Percent

Daikundi Agriculture, Irrigation, and Livestock Directorate reported that almond yields have increased by 40 percent this year in the province.

The directorate said that their survey shows that due to well-timed rains this year, almond yields in Daikundi will have an increase of 40 percent compared to the previous year, reaching to 25,000 metric tons.

In addition to sufficient water, pest control, distribution of improved seedlings and creation of standard gardens by the Ministry of Agriculture has also helped increase almond yields.

Daikundi Agriculture Directorate added that almonds are a major and surplus crop in the province, and most of the Daikundi agricultural lands are covered by almond trees. According to the directorate, previously 15,000-20,000 metric tons of almonds were produced in the province but the figure will jump to 25,000 metric tons this year.

This comes as last year due to severe drought in the country horticultural crops in Daikundi fell by half.

Daikundi has a good climate for gardening and all fruit trees grow well in this province.

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت
د کرنیزو محصولاتو
څلور ویشتم نندارتون
په لاره اچوی

وخت: ۱۳۹۸ د یم کال د تلې له ۲۴ تر ۲۷ مې نېټې
ځای: بادام باغ، کابل

معیاري کرنیز توکي، نړیوال بازار ته لاسرسی